Аз и морето

Петя Дубарова

ПЕТЯ ДУБАРОВА
АЗ И МОРЕТО

chitanka.info

През 1980 г. книгоиздателство „Георги Бакалов“ — Варна, издаде първата стихосбирка „Аз и морето“ на рано напусналата ни поетеса от Бургас Петя Дубарова. Родена през 1962 година, Петя Дубарова за съвсем кратко време (починала е през 1979 г.) разкри блясъка на своя неповторим талант и покори своите читатели.

Второто издание на „Аз и морето“ ще даде възможност на повече хора да се срещнат с творчеството на П. Дубарова и да се насладят на красотата на едно ярко дарование.

С ДЪЖДА

От спуканите вени на небето
потича неспокоен и студен,
съзира ме, заглежда се във мен,
с езици хладни близва ми лицето.

Той ту се свива в локва пред нозете,
треперещ като коте от вода,
ту бяла електрическа звезда
във него се оглежда като цвете.

Заслушвам се и чувам как над мене
със капки черни като вишнев сок
той удря по циментовия блок
и нещо му говори със звънтене.

Във тази нощ сама съм в тъмнината,
но нищо не навява самота,
защото е изкуство под дъжда
да можеш да говориш със водата.

1978

ДО УТРОТО

Един далечен фар, като око на гларус,
напълнено със морска светлина,
повика ме при себе си.
Не зная —
да ида или тука да стоя.
Поглеждам към морето.
То люлее и себе си, и хиляди звезди
като златни отпечатъци от пръсти…
То моли ме при него да стоя.
Усещам как и мидите под мене
черупки и треви са ми постлали.
„Постой при нас! Със теб ни е добре!
Ний всички морски тайни ще ти кажем.“
Къде да ида?
Толкова неща ме викът или молят да остана.
Дали при фара или тука да стоя
и с мидите добри да разговарям?
Дали със гларусите бели
или с чайките
да дишам на небето ветровете?
Дали пък да отида там, при рибите,
за да ми покажат своето плуване?
О, тука ще остана чак до утрото
и тихо ще изслушам този разказ
на мидите, постлали гърбовете си.
Не ще забравя да целуна фара
по челото, препълнено от блясъци.
Аз своето присъствие на птиците
поне до утрото ще предоставя.
Не ще обидя аз със отказ рибите
и с тях до утрото ще поиграя.

СЛИВАНЕ

Нощта дойде и корабите-замъци
целунаха със светлини морето.
Запалиха го жълтите им пламъци
и стана то като от огън взето.

Те пясъците бели зацелуваха
и топло електричество им вляха.
До будното пристанище доплуваха
и в неговото светло се преляха.

То стана като мида-черноморница,
на бисери стотици светлината
затворила в плътта си животворница,
на звуци и на светлини богата.

И чувствам — на пристанището блясъка
превръща ме във водорасло нежно,
посажда ме завинаги във пясъка
с очи, с ръце към морската небрежност.

НОЩ НАД ГРАДА

Когато нощем улиците жадно
на стъпки хиляди шума изпият,
изгрява месецът и става хладно.
Студени струи плажовете мият.

И месецът, като крило на птица,
небето, звездното, гребе нататък
и всяка от звездите е зеница,
в морето скрила своя отпечатък.

Помислило за риби то звездите,
ги люшка като корабчета златни,
поемат ги в ръцете си вълните
и скриват ги във свойта необятност.

НАСТРОЕНИЕ

Препъна се във облака небето
и падна като купола на храм.
Извика нещо с писък самолетен.
А после аз видях, сърдит и ням,

как нощен дъжд приведен подковава
на облака изрязания ръб.
И синя радост в мене разклонява
короната си, мощна като дъб,

защото като палава минута,
внезапно грабната от дълъг ден,
живея аз от никого нечута,
а цялото небе живее в мен.

ДОКОСВА МЕ СЪНЯТ

Замислени комините
от жарките си дробове
издухват пепелта
на пламъците, сините.
И тъмни като гробове
изпиват есента.

Бездомни като рибите
се гонят листи есенни,
пияни от дъжда,
заболи смешно фибите
на жилките си, песенно
се люшкат на стада.

Прозорците нехайно пак
изхвърлят светлините си
във локви и асфалт.
Луната като златен рак
се движи сред звездите си
с петна като от кал.

И цяла нощ бих гледала
дървета като вилици
и есенна луна,
но с пръстите си медени,
красив като измислица,
докосва ме съня.

СЛЕД СЯНКАТА

Във сините вълшебства на града
потапям се, замислена и няма,
причаква ме зад ъгъла дъжда
и близва ме дъхът му като пламък.

И сякаш парят капките безброй,
и сякаш са със лято напоени,
шумят като възторжен пчелен рой
и гонят се като листа над мене.

Най-синьото вълшебство на Бургас
са сенките, прогонили съня си.
Сред тях намирам своята и аз
и гоня я, тъй както радостта си.

1975

НЕДОСЕГНАТА

Въздухът е чер като отрова,
мътен е и страшно ме души.
Вятърът — артист и стар, и ловък —
хвърля се от кестена плешив.

Бих желала в този миг да стъпвам
в пясък побелял от доброта
длани от морето да отдръпвам,
длани побелели от солта.

Искам като прах да побелея,
бяла като брезова кора,
в сенките добри да се прелея
и да бъда като тях добра.

Щом на белотата ми посегнат
нощи като прилепно ято,
да не позволя да ме досегнат
и ме изгорят като листо.

16.11.1975

БРЕЗИТЕ

Брезите се отърсват пак
от синьото мълчание
на своите листа
и тъмни като сенките
във листени обятия
попиват вечерта.

Разрошени от щастие,
те клони омастилени
разтърсват като в бяг
и дръзки като птиците,
плетат гнезда за вятъра
и есенния мрак.

Че слънцето, надменното,
блестящо като бял живак
по рибешки мълчи
и хората, забързани
не виждат красотата и
добрите им очи.

А вечер те отърсват се
от синьото мълчание
на своите листа
и будни като сенките,
и мойте сини сънища,
се сливат с вечерта.

ЕСЕННА ВЕЧЕР

Сред настръхнали дървета
с крачка бавна и предвзета
се разхожда сънен вятър
със корона от листа,
а изкаляните стъпки,
потъмнели като кръпки,
се разбягват из асфалта
и облизват есента.

А прозорците сънливи
светлините си игриви
от гърдите си издухват,
като рибешки очи
се вторачват в тъмнината
и излъчват към земята
от пердетата неспрени
електрически лъчи.

И макар че тази есен
охлади добрата песен
на дървета и прозорци,
на вериги от листа,
тя придаде на града ни
красота като в съня ми,
но живота му от лято
осоли като сълза.

ДА СИ ГОРЕЩ И СНЕЖЕН

Улицата бяла, като котешка опашка
исклам да подрънпа за измръзналия край.
Вятърът разтегнал е момчешката си прашка,
с топки сняг захвърля ме, щастлив като през май.

Колко рядко виждала съм зимата такава!
Колко рядко виждала съм своя град такъв!
С улиците, снежните, луната като брава,
с жиците, опънати от бяла снежна връв.

Може би затуй ми става толкова горещо —
устните, косите ми изтръпват като сняг.
А да си горещ и снежен е чудесно нещо.
Да си цяла снежна, ала топла пак.

25.11.1975

ЕДНА СОЛЕНА ДУПКА…

Една солена дупка като кратер
погълва много блясък на звезди.
И вятърни истории моят вятър
остави и и луд като преди,

към моя дом подгонва нещо свое,
препъва се във пейките безброй
и скрива се от зениците мои.
Дали когато тръгна си оттука,

ще дойде чужди вятър да пирува —
да пие блясък, жаден като щука,
край дупката солена да лудува,
когато до прашинка я ограби,

във пясъка солен да я удави,
да литне и на чист да се преструва!
А може би морето ще я пази,
не ще заспи, за да я пази…

ЛУНАПАРК

Светлините са изплели светла кошница
и люлеят лунапарка си във нея.
И дърветата в зелените си нощници
не заспиват, а се смеят и се смеят…

По челото ми пробягват сенки алени
на усмивки и червени карамфили
и ме шарят със очите си запалени
тези малки и добри автомобили.

И от светлото си щастие изтръпнала,
напоена от вълната ярка,
аз превръщам се запалена от блясъка,
във немирна светлина от лунапарка.

1976

УДАВЕНИ ЗВЕЗДИ…

Удавени звезди в морето плуват.
Солта цвета им свеж е прегорила.
Как тихо, без дори да се сбогуват,
изгубиха и светлина, и сила.

Но моето сърце ще се превърне
в гробница за тях, във пирамида
и живи, преродени ще ги върне,
узрели във плътта му като в мида

МОРЕТО СЕ БОРИЧКА…

Морето се боричка като коте
със слънцето, попило във вълните.
Как искам с този ритъм доживотен
то все да ме посреща, с дъх наситен.

Как искам все да бъде като мене —
не кротко като пролет или есен,
а лятото от своите оксижени
да дава пулс на синята му песен.

Това море за мене е светиня —
развихрено, възторжено и младо
и всяка моя болка ще угасва
пред него, щом докрай я изповядам.

АЗ И МОРЕТО

Безбройните разплакани черупки
докосват ме със свойта чернота,
и рачета от тъмните си дупки
проблясват със солена мокрота.

Студена сол нозете ми изгаря
и пяна във дланта ми се топи,
вибрират побелели морски пари
със вятър, хладината им изпил.

Как искам да съм с мидите зелени,
но тръгвам умълчана към дома
и мидите си тръгват сякаш с мене,
със мен си тръгва топлата вълна.

Сега разбирам: в топлите ми длани
е сгушено соленото море.
Във сънищата мои разлюляни
то бърза да се побере.

ЛЯТОТО ИЗТЕЧЕ…

Лятото изтече като пееща вода.
Тежко ми е — колко много, много пих от нея.
Бели стъпки, нежни като котешка следа,
още за червената му песен пеят.

Мислите ми тръгнаха след него по света.
Може би не ще успея вече да ги върна.
В дланите ми плаче невидяна есента,
моли ме поне веднъж да я прегърна.

Но не мога — аз на лятото обрекла се веднъж
ще го чакам, ще го помня, ще му бъда вярна.
То ще дойде пак с коси от топъл дъжд,
пак дъхът му цветен ще ме парне.

ВЛАК

Как искам да съм малък светъл влак,
по-пъстър от крилете на хвърчило.
Да чувствувам във светлия си бяг
че слънце в моя ритъм се е скрило.

Да бъде мойта гара слънчев знак,
от хиляди очи благословена.
Да бягам срещу вятъра, но пак
да връщам там мечтата си зелена.

Как искам да съм малък светъл влак.
Тогава бих посока подарила
на някого. Искри родени в бяг
от релсите. И свойта пъстра сила.

Защо не съм добър среднощен влак?!
Тогава аз на всеки бих раздала
завръщане. Но бих поела пак
по релсите на радостта си бяла.

11.2.1977

ДОБРОТА

Понякога съм толкова добра,
че цялата изтръпвам и боли ме.
И вените ми, сплетени в гора,
ми търсят ново, благородно име.

Понякога съм толкова добра!…
И крива ме във коша си чемшира
на двора. Неизмислена игра
ме търси и ръцете ми намира!

Понякога съм светла като мед.
Тогава светли устни ме обичат.
Понякога съм златен слънчоглед,
красив като главата на момиче.

Понякога съм бяла и добра.
Как рядко ми се случва да съм бяла!
Тогава искам сън да подаря
на всекиго. И свойта обич цяла

да счупя на парченца от стъкло,
да пръсна и добри ръце да сгрея.
И дала сок на нечие стъбло,
да пазя свойта тайна, че живея!

ЗИМНА ВАКАНЦИЯ

Тя се стопи като сняг във косите ми,
като отрязана плитка умря.
Как да я върна? Задъхват се дните ми,
търсят я, гонят я моите утра.

Във пещерата на своето щастие
образ и тайна заравям със сняг.
После учебници грабват очите ми.
Бързат контролни, връхлитат ме пак.

Мила ваканция, пазя те, имам те
в спомени, бухнали като лоза.
Пазя те в своя хербарий на зимата
като замръзнала малка сълза!

ИЗГОНЕНИ ОТ ЧАС

Изгониха ни — бяхме невъзможни.
Смехът ни бе решил да ни е враг —
избухна между тестовте сложни,
разрошен и подкупващ. Даже как

завързваше добрите химикалки
с невидими конци, вълнуващ, син
и смеехме се просто неразбрали,
че не е лодка синият ни чин,

че и часовникът не е палячо
със смешен нос — голямата стрелка.
И чакахме звънеца ни — тръбача
(сами си го неракохме така).

Но строгият учител не усети
красивото на пъстрия ни смях,
приел ни в свойта алена планета,
далеч от всякаква тъга и страх.

Изгони ни — ний бяхме невъзможни.
Но в дните, в тебеширен прах,
в контролните, объркани и сложни,
аз пазя спомена за този смях!

06.05.1977

СЪБОТА

Във събота съм тъмна, неразбрана
и гъвкава, и дива като рис.
Умората, избила във каприз,
напуска ме като зарасла рана.

Училището рухва в мисълта ми —
далеч със свойте дневници, дъски.
Към мен пътуват хиляди реки,
очите ми се пълнят с цветни гами

и циганки ми дават своя ритъм.
Аз, силна като пролетна лоза,
китарата превръщам във сълза
и никого не слушам, нито питам.

Във събота съм тъмна, неразбрана
и гъвкава, и дива като рис.
Умората, избила във каприз,
напуска ме като зарасла рана —

не зная просто как да се наричам…
Но щом във понеделник облека
престилка с цвят на черната дъска,
ще бъда пак добро момиче!

08.05.1977

ПОНЕДЕЛНИК

Възседнала вълшебния си жълт велосипед,
отиде си бургаската неделя:
Раздаде и последната си чаша сладолед,
патроните от пушките изстреля

във пъстрите, невинни стрелбища на Бургас,
Красив и съразмерен като схема,
събужда се в прозореца ми Понеделник. Аз,
сънлива и разрошена, поемам

все още тъй неделна. Но в ръката ми тежи
чанта, толкова учебници побрала.
А на устните ми пак припряно почва да жужи
всяка дума от урока. С обич бяла

в своята светла класна стая като в пита златен мед
ще намеря своята медена килия —
понеделнична и свежа, като пролетна пчела,
бързам мед по-нов и светъл да открия.

10.5.1977

ОТИДЕ СИ ЛУНАПАРКА

Аз се мъча да открия в лунапарка
моя миналогодишен малък светъл лунапарк,
като морска златна мида: бляскав, пищен, вечно буден,
спрял внезапно и щастливо пред гърба на плажа стар.

Но защо чуждеят тези тъй добри автомобили
и не спират върху мене топли лампени очи?
Като тъмна пеперуда, в миг останала без сили,
аз попадам в топла мрежа от неонови лъчи.

А отвсякъде ме гледат дръзки хубави момчета
и в очите им безбройни обещания горят.
Те, откраднали от синьото на хиляди морета,
бързат синия си нежен поглед да ми подарят.

Но предишната ми радост — светла, детска, топла, боса,
в мен умира като морски уморен среднощен фар.
Аз си тръгвам обедняла и изгарям от въпроса:
кой открадна моя малък, моя чудесен лунапарк.

1977

ТАМ НЯКЪДЕ…

Там някъде в облаци, в луди лози,
от мигли запазили дъх на сълзи,
от морския дом на соления рак,
от някакъв стар, омагьосан син бряг

внезапно се ражда и тръгва към мен
(когато не е нито нощ, нито ден)
не плах, сивоок, бледосинкав и тих,
а жив, поразяващ, неистов мой стих.

Аз падам във двете му властни ръце
и моето момичешко пъстро сърце
вибрира в мен като щастлива пчела,
Не чакам познатото тръпно „Ела“!

Аз тръгвам след него и знам, че е мой,
на моите мисли блестящият рой
то грабва. Къде съм? Сънувам ли? Аз
попадам във някакъв бронзов Бургас.

Слънце с магия на златен фонтан
изригва от мекия свод разлюлян.
А някаква матова странна зора
ме прави щастлива и нежно добра.

Дълбоко във хиляди живи води,
в делфини, в звезди, невидени преди,
в събуждане кратко на морския фар
откривам учудена някакъв чар.

Защото до мене, разгърден и бос,

реален и жив като ден и въпрос,
е моят стих — трескав и толкова млад,
единствен обичан, единствен мой брат.

Аз следвам на времето светлия ход
и искам, как искам след можа живот
пак някой да трепне, внезапно спасен,
открил в моя стих своя пристан зелен.

РАДОСТ

От тласъка на светли асансьори,
от входове с дискретна светлина
събира свойта делничност деня
и тръгва си по залива нагоре.

Бургас потръпва съботен и влажен.
Нощ меки уморени колене
отпуска над смълчаното пране.
Припада здрач — висок, многоетажен.

И взела смях от съботните гами,
аз бързам да прекрача своя праг
и мойта радост да целуне пак
челото уморено на баща ми.

1978

МОМЧЕТА

Внезапно разклонили мъжки вени
и вдигнали широки рамене,
красиви и все още несмутени
от тихо женско „да“ и тежко „не“,

превръщате с ръцете си изкусни
един велосипед във две крила.
Неволно ли докоснете ни с устни,
изчезвате. Не чакате „ела“,

отново ваши стъпки се преплитат
със нежните ни стъпки по брега.
Пред нас животът, сочен като пита,
дъхти на мед, непипван досега.

А някъде и дене ме сънува,
жадува ме, прозрачна като мед,
във стихове ме търси и рисува
един усмихнат, влюбен в мен поет.

И счупя ли със своята обич бяла
на детството си приказния храм,
аз своя път със неговия сляла,
най-светлата си песен ще създам!

ПОСВЕЩЕНИЕ

В студените нощи, когато пиян
сънят се търкаля на моя таван,
когато луната тъмнее от грях,
когато увисва над мен моя страх,
обесен на острия ръб на нощта,
подавам ти своята бледа ръка —
на теб — непознатия — смугло красив,
потаен и питомен, жаден и див,
едва деветнайсет години живял,
а всичко опитал и всичко видял,
подвластен на никого, ничий, сам свой,
но тръгнал към мене и истински мой
и падал по пътя си, плакал, грешил,
но нежност момчешка за мен съхранил.
Ръката ми — властната — жадно поел,
единствено с мен ще си толкова смел!
Ела! Ще измием луната от грях!
Ще хвърлим трупа на умрелия страх,
ще пеем с тътнежния корабен глас
на морската нощ във добрия Бургас.
А после, когато тя тръгне назад
и слънцето бликне над нас благодат,
мечтата надрастнал, усмихнат, смутен,
ще тръгнеш реален до мен в моя ден!

ПРОЛЕТ

Повярвали в лудия смях на петлите,
в звъна на камбана с нестройно сърце,
взривяваме зимната броня на дните
с момичешки устни, с момчешки ръце.

Мокрее стопеният сняг по косите.
Красиви сме в джинсите от кадифе.
И чувствам как огън на кръгове скрит е
в очите ни с тежкия цвят на кафе.

Мостове, задрямали сфинксове, дюни…
Със наш седемнайсетгодишен размах
възсядаме, будим… Но кой ли целуна
косите ми светли от слънце и прах?

Дали ме докосват по светлото чело
смутените устни на дръзко момче?
А може би просто задъхана радост
в косите ми блика, в кръвта ми тече…

ВЕСТНИЦИ…

Вестници, носите светли прогнози,
дъжд обещавате, мили лъжци,
ту поезийни, ту шепнете с този
строг ваш език на добри мъдреци.

Как като счупени шепа моливи
музи плачливи, безброй имена
млъкват, щом някога бледи и сиви
строго изопнете тъкан: Война!

Вестници, мили лъжци разнокожи,
криете много зад сълзи и смях
(само дано да откриваме можем
голата истина някъде в тях!).

01.04.1979

ЕТО МЕ ДНЕС…

Ето ме днес съвършено разлистена.
Дяволска сила във жеста ми свети.
А във очите ми тайни и истини
врат като билки в магични котлета.

Дълго пих кръв от зелени насекоми.
Живо месо от издъхващо птиче
ядох. Предсказвах. На длан гледах всекиму,
за да добия сърце дяволиче.

После презрях и магии, и измислици.
Стига съм търсила — казах — наслуки.
И пожелах да ми станат орисници
всичките живи човешки науки.

Не за да бъда всевластна незнайница,
нито с човешки съдби да играя,
а да гребете от мене и никога
да не ме изгребете докрая!

Издание:
Автор: Петя Дубарова
Заглавие: Аз и морето
Издание: второ
Издател: Книгоиздателство „Г. Бакалов“
Град на издателя: Варна
Година на издаване: 1981
Тип: Стихосбирка
Националност: българска
Печатница: ДП „Стоян Добрев — Странджата“, Варна
Излязла от печат: м. декември 1981 г.
Редактор: Панко Анчев
Художествен редактор: Владимир Иванов
Технически редактор: Добринка Маринкова
Художник: Мария Зафиркова
Коректор: Елена Върбанова
Адрес в Библиоман: https://biblioman.chitanka.info/books/4412

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

http://chitanka.info

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.